Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 3 września 2020 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Roaming w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii Europejskiej – Rozporządzenie (UE) nr 531/2012 – Artykuł 6a – Artykuł 6e ust. 3 – Ciążący na dostawcy usług roamingu obowiązek automatycznego stosowania taryfy roamingowej regulowanej – Stosowanie w odniesieniu do konsumentów, którzy wybrali konkretną taryfę roamingową przed wejściem w życie rozporządzenia (UE) nr 531/2012

W sprawie C-539/19

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Landgericht München I (sąd krajowy w Monachium I, Niemcy) postanowieniem z dnia 4 czerwca 2019 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 15 lipca 2019 r., w postępowaniu:

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband eV

przeciwko

Telefónica Germany GmbH & Co. OHG,

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: L.S. Rossi, prezes izby, J. Malenovský i F. Biltgen (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: E. Tanchev,

sekretarz: A.Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu Telefónica Germany GmbH & Co. OHG – H. Plassmeier, Rechtsanwalt,

– w imieniu rządu włoskiego – G. Palmieri, w charakterze pełnomocnika, wspierana przez P. Gentilego, avvocato dello Stato,

– w imieniu Komisji Europejskiej – G. Braun i L. Nicolae, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

* Język postępowania: niemiecki.

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 6a i art. 6e ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. 2012, L 172, s. 10), zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. (Dz.U. 2015, L 310, s. 1) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 531/2012").

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Telefónica Germany GmbH & Co. OHG, dostawcą usług telekomunikacyjnych działającym między innymi pod nazwą „O2", a Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband eV (federalnym związkiem centrali i stowarzyszeń konsumentów, Niemcy) (zwaną dalej „Bundesverband") w przedmiocie wniesionego przez Bundesverband powództwa o zaniechanie naruszeń przeciwko praktykom O2 dotyczącym zasad przejścia na nową taryfę roamingową regulowaną na szczeblu Unii Europejskiej w następstwie zniesienia ze skutkiem od dnia 15 czerwca 2017 r. dodatkowych detalicznych opłat za roaming wewnątrz Unii.

Ramy prawne

Rozporządzenie nr 531/2012

3 Zgodnie z art. 2 ust. 2 lit. r) rozporządzenia nr 531/2012 „krajowa cena detaliczna" jest zdefiniowana w sposób następujący:

„»krajowa cena detaliczna« oznacza krajową detaliczną opłatę jednostkową ustaloną przez dostawcę usług roamingu, mającą zastosowanie do wykonanych połączeń i wysłanych wiadomości SMS (zarówno zainicjowanych, jak i zakończonych w różnych publicznych sieciach łączności wewnątrz tego samego państwa członkowskiego) oraz do danych wykorzystanych przez klienta; w przypadku braku wyszczególnionej krajowej detalicznej opłaty jednostkowej za krajową cenę detaliczną uznaje się ten sam mechanizm pobierania opłat jak [co] ten mający zastosowanie do wykonanych połączeń i wysłanych wiadomości SMS (zarówno zainicjowanych, jak i zakończonych w różnych publicznych sieciach łączności wewnątrz tego samego państwa członkowskiego) oraz do danych wykorzystanych przez klienta w państwie członkowskim tego klienta".

4 Artykuł 6a, zatytułowany „Zniesienie dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu", stanowi:

„Ze skutkiem od dnia 15 czerwca 2017 r. […] dostawcy usług roamingu nie pobierają w żadnym państwie członkowskim jakiejkolwiek dodatkowej opłaty oprócz krajowej ceny detalicznej od klientów korzystających z roamingu za jakiekolwiek wykonane lub odebrane połączenia realizowane w roamingu regulowanym, za jakiekolwiek wiadomości SMS wysłane w roamingu regulowanym i za jakiekolwiek usługi transmisji danych w roamingu regulowanym, w tym wiadomości MMS, ani jakiejkolwiek opłaty ogólnej pozwalającej na korzystanie z urządzenia końcowego lub z usługi za granicą, z zastrzeżeniem art. 6b i 6c".

5 Artykuł 6b tego rozporządzenia, zatytułowany „Uczciwe korzystanie", brzmi następująco:

„1. […] [D]ostawcy usług roamingu mogą stosować »politykę uczciwego korzystania« w odniesieniu do korzystania z detalicznych usług roamingu regulowanego świadczonych po mającej zastosowanie stawce krajowej ceny detalicznej, aby zapobiec niewłaściwemu lub niestandardowemu korzystaniu

z detalicznych usług roamingu regulowanego przez klientów korzystających z roamingu, na przykład korzystaniu z tych usług przez klientów korzystających z roamingu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie jego operatora krajowego do celów innych niż okresowe podróże.

Polityka uczciwego korzystania umożliwia klientom dostawcy usług roamingu korzystanie z limitów detalicznych usług roamingu regulowanego po mającej zastosowanie krajowej cenie detalicznej, która odpowiada ich planom taryfowym.

2. Art[ykuł] 6e stosuje się do detalicznych usług roamingu regulowanego wykraczających poza jakiekolwiek pułapy w ramach polityki uczciwego korzystania".

6 Artykuł 6c rozporządzenia nr 531/2012, zatytułowany „Zapewnienie zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu", stanowi w ust. 1:

„W szczególnych i wyjątkowych okolicznościach, z myślą o zapewnieniu zrównoważonego charakteru modelu opłat krajowych dostawcy usług roamingu, w przypadku gdy nie jest on w stanie odzyskać swoich całkowitych rzeczywistych i prognozowanych kosztów świadczenia usług roamingu regulowanego zgodnie z art. 6a i 6b z całkowitej kwoty swoich rzeczywistych i prognozowanych dochodów ze świadczenia takich usług, może on wystąpić z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na stosowanie dodatkowej opłaty. Dodatkową opłatę stosuje się jedynie w zakresie niezbędnym do pokrycia kosztów świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego, z uwzględnieniem mających zastosowanie maksymalnych opłat hurtowych".

7 Artykuł 6e tego rozporządzenia, zatytułowany „Świadczenie detalicznych usług roamingu regulowanego", stanowi w ust. 1 i 3:

„1. Bez uszczerbku dla akapitu drugiego jeżeli dostawca usług roamingu stosuje dodatkową opłatę za korzystanie z usług detalicznych roamingu regulowanego wykraczających poza jakiekolwiek pułapy w ramach polityki uczciwego korzystania, musi ona spełniać następujące wymagania (z wyłączeniem VAT):

[…]

3. Dostawcy usług roamingu mogą oferować, a klienci korzystający z roamingu mogą rozmyślnie wybrać taryfę roamingową inną niż zgodna z art. 6a, 6b, 6c oraz ust. 1 niniejszego artykułu, dzięki czemu klienci korzystający z roamingu czerpią korzyść z innej taryfy za usługi roamingu regulowanego niż taryfa, jaką zostaliby objęci w razie niedokonania takiego wyboru. Dostawca usług roamingu przypomina tym klientom korzystającym z roamingu, jakie korzyści związane z roamingiem zostaną w ten sposób utracone.

Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego dostawcy usług roamingu stosują w sposób automatyczny taryfy określone zgodnie z art. 6a i 6b oraz ust. 1 niniejszego artykułu do wszystkich obecnych i nowych klientów korzystających z roamingu.

Każdy klient korzystający z roamingu może w dowolnym czasie zażądać zmiany taryfy ustalonej zgodnie z art. 6a, 6b i 6c oraz ust. 1 niniejszego artykułu na inną taryfę, i odwrotnie. W przypadku gdy klient korzystający z roamingu dokona rozmyślnego wyboru, aby przejść z taryfy ustalonej zgodnie z art. 6a, 6b i 6c oraz ust. 1 niniejszego artykułu na inną taryfę lub do niej powrócić, zmiana taryfy następuje w terminie jednego dnia roboczego od otrzymania żądania, jest bezpłatna i nie pociąga za sobą ustanowienia warunków ani ograniczeń dotyczących innych elementów umowy niż te odnoszące się do roamingu. Dostawcy usług roamingu mogą przesunąć termin zmiany taryfy tak, aby poprzednia taryfa roamingowa obowiązywała przez określony okres minimalny nieprzekraczający dwóch miesięcy".

8 Artykuł 6f wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Przejściowe opłaty dodatkowe z tytułu detalicznych usług roamingu”, stanowi:

„1. Od dnia 30 kwietnia 2016 r. do dnia 14 czerwca 2017 r. dostawcy usług roamingu mogą stosować dodatkową opłatę oprócz krajowej ceny detalicznej z tytułu detalicznych usług roamingu regulowanego.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, stosuje się odpowiednio art. 6e”.

9 Artykuł 14 rozporządzenia nr 531/2012, zatytułowany „Przejrzystość opłat detalicznych z tytułu połączeń realizowanych w roamingu i wiadomości SMS w roamingu”, w ust. 3 przewiduje:

„Przy zawieraniu umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych dostawcy usług roamingu udzielają wszystkim klientom pełnych informacji dotyczących mających zastosowanie opłat roamingowych. Ponadto zawsze w przypadku zmiany opłat roamingowych bez zbędnej zwłoki informują swoich klientów korzystających z roamingu o aktualnej wysokości tych opłat.

Dostawcy usług roamingu w rozsądnych odstępach czasu wysyłają przypomnienia wszystkim klientom, którzy wybrali inną taryfę”.

Rozporządzenie nr 2015/2120

10 Motywy 21 i 25 rozporządzenia nr 2015/2120 stanowią:

„(21) W [rozporządzeniu nr 531/2012 w brzmieniu pierwotnym] określono cel polityczny, zgodnie z którym różnica między taryfami roamingowymi a taryfami krajowymi powinna zbliżyć się do zera. Jednak ostateczny cel, jakim jest wyeliminowanie różnic pomiędzy opłatami krajowymi a opłatami roamingowymi, nie może zostać osiągnięty w sposób zrównoważony przy obserwowanym poziomie opłat hurtowych. W niniejszym rozporządzeniu określono zatem, że dodatkowe opłaty z tytułu detalicznych usług roamingu powinny zostać zniesione od dnia 15 czerwca 2017 r., pod warunkiem zajęcia się problemami obserwowanymi obecnie na hurtowych rynkach usług roamingu. W tym kontekście Komisja [Europejska] powinna przeprowadzić przegląd hurtowego rynku usług roamingowych oraz przedstawić wniosek ustawodawczy w oparciu o wyniki tego przeglądu.

[…]

(25) W celu zapewnienia niezakłóconego przejścia od rozporządzenia [nr 531/2012 w brzmieniu pierwotnym] do zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu w niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić okres przejściowy, w którym dostawcy usług roamingu powinni mieć możliwość dodania dodatkowej opłaty do krajowych cen za świadczone detaliczne usługi roamingu regulowanego. Ten system przejściowy powinien już przygotowywać do zasadniczej zmiany podejścia poprzez uwzględnienie roamingu ogólnounijnego jako integralnej części krajowych planów taryfowych oferowanych na poszczególnych rynkach krajowych. Dlatego też punktem wyjścia systemu przejściowego powinny być odpowiednie krajowe ceny detaliczne, w stosunku do których mogą być pobierane dodatkowe opłaty nieprzekraczające maksymalnych hurtowych opłat roamingowych mających zastosowanie w okresie bezpośrednio poprzedzającym okres przejściowy. Ten system przejściowy powinien również zapewnić znaczne obniżki cen dla klientów od dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia i nie powinien w żadnym wypadku, po doliczeniu dodatkowej opłaty do krajowej ceny detalicznej, prowadzić do cen detalicznych roamingu wyższych niż maksymalne opłaty z tytułu detalicznych usług roamingu mające zastosowanie w okresie bezpośrednio poprzedzającym okres przejściowy”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

11 Telefónica Germany jest dostawcą usług telekomunikacyjnych, który – pod nazwą „O2" – oferuje między innymi usługi łączności ruchomej.

12 W następstwie przyjęcia rozporządzenia 2015/2120 O2 opublikowała na swojej stronie internetowej www.o2online.de informacje dotyczące zasad przejścia na nową taryfę roamingową regulowaną na szczeblu Unii, odpowiadającą co do zasady usłudze „Roam like at home" (roamingu po cenach krajowych) (zwaną dalej „RPCK"). W szczególności w zakładce zatytułowanej „Informacje ogólne" na tej stronie wskazano, co następuje:

„Wszyscy klienci O2 mogą ponadto od dnia 22 maja 2017 r. przejść na unijną taryfę roamingową regulowaną, wysyłając wiadomość SMS. W tym celu wyślij, proszę, wiadomość SMS z hasłem »TAK« na numer 65544. Zostaniesz wówczas automatycznie przełączony na taryfę regulowaną. Po skutecznym przełączeniu otrzymasz wiadomość SMS z potwierdzeniem".

13 Z zakładki zatytułowanej „Jak uzyskać dostęp do unijnej taryfy roamingowej regulowanej?" wynika, że:

„Co do zasady możesz w dowolnym momencie w bardzo prosty sposób przejść na unijną taryfę roamingową regulowaną przy użyciu aplikacji [informatycznej] O2. Wszyscy klienci O2 mogą ponadto od dnia 22 maja 2017 r. przejść na unijną taryfę roamingową regulowaną, wysyłając wiadomość SMS. W tym celu wyślij, proszę, wiadomość SMS z hasłem »TAK« na numer 65544. Zostaniesz wówczas automatycznie przełączony na taryfę regulowaną. Po skutecznym przełączeniu otrzymasz wiadomość SMS z potwierdzeniem

Jeżeli już dzisiaj korzystasz z unijnej taryfy roamingowej regulowanej (zwanej też »Roaming Basic« lub »Weltzonenpack« i »Mobiles Internet Ausland«), zostaniesz przełączony do dnia 15 czerwca 2017 r., nie musząc nic w tym celu robić. Twoja obecna taryfa roamingowa regulowana zostanie wówczas automatycznie przekształcona w nową unijną taryfę roamingową regulowaną, w związku z czym od dnia 15 czerwca 2017 r. krajowe warunki Twojej taryfy (w zakresie rozmów, wiadomości SMS i danych) będą obowiązywać również w pozostałych państwach członkowskich [Unii]".

14 Zdaniem Bundesverband zasady przejścia na nową taryfę roamingową regulowaną, takie jak wskazane na stronie internetowej O2, wymagały w istocie, aby klienci O2, którzy przed dniem 15 czerwca 2017 r. byli rozliczani według taryfy innej niż taryfa roamingowa regulowana (zwanej dalej „inną taryfą" lub „taryfą alternatywną"), przekazali O2 specjalną deklarację w celu korzystania z nowej taryfy roamingowej regulowanej, a konkretnie RPCK, poprzez wysłanie wiadomości SMS lub przy użyciu aplikacji informatycznej O2. Bundesverband, uznawszy, że praktyka ta jest sprzeczna w szczególności z art. 6a i art. 6e ust. 3 rozporządzenia nr 531/2012, wniósł do sądu odsyłającego, Landgericht München I (sądu krajowego w Monachium I, Niemcy), powództwo o zaniechanie tej praktyki.

15 W ramach powództwa Bundesverband podnosi, że na mocy tych przepisów RPCK powinien być automatycznie stosowany do wszystkich konsumentów od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia, czyli od dnia 15 czerwca 2017 r. O2 jest zatem zobowiązana zapewnić, by wszyscy jej klienci korzystali automatycznie z RPCK, niezależnie od tego, czy wcześniej wybrali taryfę alternatywną. W związku z tym O2 nie może wymagać od swoich klientów rozliczanych według innej taryfy, by wyrazili wolę zmiany taryfy w celu skorzystania z RPCK.

16 Telefónica Germany ze swej strony utrzymuje, że w ramach stosowania rozporządzenia nr 531/2012 należy rozróżnić dwa rodzaje taryf roamingowych, a mianowicie taryfę regulowaną i taryfę zwaną „alternatywną". Taryfa regulowana jest taryfą standardową, która co do zasady nie może być przedmiotem żadnego podwyższenia w stosunku do krajowej taryfy detalicznej, podczas gdy taryfa alternatywna może przewidywać warunki odbiegające od warunków krajowej taryfy detalicznej. Zdaniem Telefóniki Germany rozporządzenie to wymagało, aby klienci, którzy byli już rozliczani

według taryfy regulowanej przed dniem 15 czerwca 2017 r., korzystali automatycznie z RPCK. Natomiast zgodnie z art. 6e ust. 3 tego rozporządzenia obowiązek automatycznego przejścia na RPCK nie ma zastosowania do klientów, którzy w dniu 15 czerwca 2017 r. byli rozliczani według taryfy alternatywnej.

17 Sąd odsyłający uważa, że kwestia, czy od dnia 15 czerwca 2017 r. nowa taryfa roamingowa regulowana miała być stosowana automatycznie do wszystkich klientów, ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu głównym, tym bardziej że nawet po upływie terminu 15 czerwca 2017 r. O2 nie sprawiła, że z taryfy tej korzystali wszyscy klienci, którzy byli objęci taryfą alternatywną.

18 W tych okolicznościach Landgericht München I (sąd okręgowy w Monachium I) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 6a i art. 6e ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 531/2012 należy interpretować w ten sposób, że dostawcy usług łączności ruchomej z dniem 15 czerwca 2017 r. muszą w sposób automatyczny przełączyć wszystkich klientów na taryfę regulowaną zgodnie z art. 6a rozporządzenia (UE) nr 531/2012, niezależnie od tego, czy klienci ci dotychczas posiadali taryfę regulowaną, czy też specjalną, tak zwaną alternatywną taryfę roamingową?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

19 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 6a i art. 6e ust. 3 rozporządzenia nr 531/2012 należy interpretować w ten sposób, że nowa taryfa roamingowa regulowana, o której mowa w art. 6a tego rozporządzenia, ma automatycznie zastosowanie ze skutkiem od dnia 15 czerwca 2017 r. nie tylko do klientów posiadających już taryfę roamingową regulowaną, lecz również do klientów, którzy do tego dnia dokonali wyboru innej taryfy.

20 W celu udzielenia odpowiedzi na to pytanie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału aby zinterpretować przepis prawa Unii, należy brać pod uwagę nie tylko jego brzmienie, ale także jego kontekst i cele, jakim służy uregulowanie, w którego skład przepis ten wchodzi (wyrok z dnia 3 października 2019 r., Wasserleitungsverband Nördliches Burgenlandi in., C-197/18, EU:C:2019:824, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).

21 W pierwszej kolejności należy przede wszystkim stwierdzić, że z brzmienia art. 6a rozporządzenia nr 531/2012 wynika, iż przejście na RPCK powinno generalnie nastąpić, ze skutkiem od dnia 15 czerwca 2017 r., w odniesieniu do „klientów korzystających z roamingu” w jakimkolwiek państwie członkowskim, przy czym przepis ten nie zawiera wyjątków lub zastrzeżeń dotyczących tych „klientów korzystających z roamingu” ani – a fortiori – zastrzeżeń dotyczących tego, czy owi klienci korzystali dotychczas z innej taryfy. Jedyne zastrzeżenia wyrażone w art. 6a rozporządzenia nr 531/2012 wynikają bowiem z jego art. 6b, zatytułowanego „Uczciwe korzystanie”, i art. 6c, zatytułowanego „Zapewnienie zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu”, w którym określono ramy, w jakich dostawcy usług roamingu mogą, odpowiednio, stosować politykę uczciwego korzystania z RPCK i wyjątkowo naliczać dodatkowe opłaty roamingowe.

22 Następnie automatyczny charakter przejścia na taryfę roamingową regulowaną w odniesieniu do wszystkich klientów potwierdza brzmienie przepisów art. 6e ust. 3 rozporządzenia nr 531/2012.

23 Po pierwsze, akapit pierwszy tego przepisu pozwala bowiem dostawcom usług roamingu „oferować”, a klientom w roamingu „rozmyślnie wybrać” „taryfę roamingową inną niż zgodna z art. 6a, 6b, 6c […], jaką zostaliby objęci w razie niedokonania takiego wyboru”. Artykuł 6e ust. 3 rozporządzenia nr 531/2012 ustanawia zatem system odstępstw (opt-out), zgodnie z którym – co do zasady – jeżeli klient nie chce korzystać z RPCK, musi oświadczyć to wyraźnie. Wykładnię tę potwierdza ponadto

ostatnie zdanie akapitu pierwszego tego przepisu, zgodnie z którym „[d]ostawca usług roamingu przypomina tym klientom korzystającym z roamingu, jakie korzyści związane z roamingiem zostaną […] utracone [gdyby mieli oni wybrać taryfę roamingową inną niż zgodna z art. 6a, 6b i 6c tego rozporządzenia]". Ponadto treść tego samego przepisu nie określa ram czasowych dotyczących jego stosowania, co pozwala na wyciągnięcie wniosku, że taki wybór opt-out mógł zostać dokonany nawet przed upływem terminu 15 czerwca 2017 r. Zatem w celu dokonania takiego wyboru przed tą datą i utrzymania innej taryfy po tej dacie dostawcy usług roamingu byli zobowiązani skontaktować się przed tą datą z klientami, których wybór ten dotyczy, aby zapytać ich, czy chcą zachować inną taryfę, przypominając im „jakie korzyści związane z roamingiem zostaną w ten sposób utracone". Zgodnie z tą zasadą jeżeli klient odpowiedział przecząco lub nie udzielił odpowiedzi, zostaje automatycznie objęty taryfą RPCK.

24 Po drugie, art. 6e ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 531/2012 potwierdza, że „dostawcy usług roamingu stosują w sposób automatyczny [taryfę roamingową regulowaną] do wszystkich obecnych i nowych klientów korzystających z roamingu". W związku z tym okoliczność, że owo automatyczne stosowanie dotyczy „wszystkich […] klientów", bez względu na profil klientów lub taryfę, która miała do nich dotychczas zastosowanie, jest jednoznaczny. Podobnie człon zdania wprowadzający ów akapit drugi („bez uszczerbku dla akapitu pierwszego") służy podkreśleniu, że inna taryfa może być nadal oferowana nawet po wejściu w życie taryfy RPCK, pod warunkiem że spełnione są przesłanki z tego art. 6e ust. 3 akapit pierwszy, a w szczególności że klient „rozmyślnie [ją] wybra[ł]".

25 W drugiej kolejności, co się tyczy kontekstu, w jaki wpisują się art. 6a i art. 6e ust. 3 rozporządzenia nr 531/2012, należy zauważyć, że przepisy te zostały wprowadzone rozporządzeniem 2015/2120 w celu zniesienia dodatkowych detalicznych kosztów roamingu wewnątrz Unii.

26 Jak wynika bowiem z motywu 21 rozporządzenia 2015/2120, prawodawca Unii stwierdził, że z uwagi na obserwowany poziom opłat hurtowych wyeliminowanie różnicy między opłatami krajowymi a opłatami roamingowymi, które jest ostatecznym celem rozporządzenia nr 531/2012, jak stanowi motyw 3 tego rozporządzenia w brzmieniu pierwotnym") nie mogło zostać osiągnięte w sposób zrównoważony, w związku z czym postanowiono znieść dodatkowe opłaty z tytułu detalicznych usług roamingu od dnia 15 czerwca 2017 r.

27 Automatyczny charakter tego przejścia na RPCK wynika również z motywu 25 rozporządzenia nr 2015/2120, który przewiduje „okres przejściowy, w którym dostawcy usług roamingu powinni mieć możliwość dodania dodatkowej opłaty do krajowych cen […]", nie odnosząc się jednak do innej taryfy, a nawet do możliwości uzależnienia stosowania RPCK od odpowiedniego oświadczenia klientów złożonego dostawcom.

28 W tym względzie należy stwierdzić, że niewątpliwie rozporządzenie nr 531/2012 w brzmieniu pierwotnym miało na celu ustalenie na poziomie Unii maksymalnej opłaty detalicznej za pomocą taryfy regulowanej zwanej „eurotaryfą" i przewidywało automatyczne stosowanie tej opłaty od dnia 1 lipca 2012 r. wobec wszystkich klientów korzystających z roamingu, z wyjątkiem tych, którzy dokonali już celowego wyboru taryfy roamingowej innej niż taryfa, jaką zostaliby objęci w razie niedokonania takiego wyboru. Świadczą o tym motywy 48 i 77 rozporządzenia nr 531/2012 w brzmieniu pierwotnym, a także, w odniesieniu do „eurotaryfy usług głosowych" – art. 8 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia, w odniesieniu do „eurotaryfy SMS" – art. 10 ust. 2 i 4 tego rozporządzenia, a w odniesieniu do „eurotaryfy usług transmisji danych" – art. 13 ust. 2 i 3 wspomnianego rozporządzenia.

29 Jednakże wszystkie te przepisy rozporządzenia nr 531/2012 w brzmieniu pierwotnym dotyczące automatycznego stosowania eurotaryfy nie tylko zostały uchylone, lecz ponadto odpowiadały odmiennemu ratio legis, zgodnie z którym klient mógł korzystać z innej taryfy, niższej niż eurotaryfa. I tak w szczególności art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 531/2012 w brzmieniu pierwotnym odnosi się do „taryfy, która jest ewidentnie niższa od eurotaryfy usług transmisji danych".

30 Natomiast w przypadku RPCK różnica w cenie między inną taryfą roamingową w Unii a taryfą roamingową regulowaną jest co do zasady wykluczona.

31 W związku z tym, bez wykluczenia tego, że automatyczne przejście na RPCK mogłoby w niektórych przypadkach, ze względu na ewentualną dostosowanie umowy roamingowej, skutkować odebraniem pewnych korzyści związanych z indywidualnymi potrzebami klienta, wola prawodawcy Unii, aby uprzywilejować automatyczne wprowadzenie RPCK wobec wszystkich klientów, jest jednoznaczna.

32 W trzeciej kolejności wykładnia ta znajduje potwierdzenie w celu rozporządzenia nr 531/2012, którym, jak wynika z jego art. 1 ust. 2 i z motywu 21 rozporządzenia 2015/2120, jest „osiągnięci[e] rynku wewnętrznego usług łączności ruchomej, na którym ostatecznie nie będzie rozróżnienia między taryfami krajowymi i roamingowymi". W związku z tym o ile automatyczne przejście na RPCK w odniesieniu do wszystkich klientów korzystających z roamingu jest w pełni zgodne z tym celem, o tyle wymóg aktywacji RPCK poprzez wyraźne oświadczenie woli (opt-in) może być sprzeczny z tym celem, w sytuacjach gdy inna taryfa pozostaje wyższa od taryfy krajowej.

33 W tym względzie należy podkreślić, że systemy opt-in i opt-out powodują porównywalne niedogodności dla klientów, ponieważ jeden i drugi system polega na wezwaniu tych klientów do złożenia dostawcy usług roamingu oświadczenia woli. Jednakże prawodawca Unii uznał, że system automatycznego przejścia na RPCK jest systemem pozwalającym skuteczniej – w szczególności ze względu na to, że w systemie odstępstw (opt-out) milczenie jest równoznaczne z akceptacją RPCK – zrealizować cel określony w rozporządzeniu nr 531/2012, polegający na osiągnięciu rynku wewnętrznego usług łączności ruchomej, na którym nie będzie rozróżnienia między taryfami krajowymi i roamingowymi.

34 W świetle powyższych rozważań na przedłożone Trybunałowi pytanie trzeba odpowiedzieć, iż art. 6a i art. 6e ust. 3 rozporządzenia nr 531/2012 należy interpretować w ten sposób, że od dnia 15 czerwca 2017 r. dostawcy usług roamingu byli zobowiązani stosować automatycznie wobec wszystkich swoich klientów taryfę roamingowa regulowaną, o której mowa w szczególności w art. 6a tego rozporządzenia, niezależnie od tego, czy klienci ci dokonali wcześniej wyboru taryfy roamingowej regulowanej, czy też innej taryfy, chyba że przed upływem terminu 15 czerwca 2017 r. klienci ci wyraźnie oświadczyli, że wybierają korzystanie z takiej innej taryfy, zgodnie z procedurą przewidzianą w tym względzie w art. 6e ust. 3 akapit pierwszy tego rozporządzenia.

W przedmiocie kosztów

35 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 6a i art. 6e ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii, zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r., należy interpretować w ten sposób, że od dnia 15 czerwca 2017 r. dostawcy usług roamingu byli zobowiązani stosować automatycznie wobec wszystkich swoich klientów taryfę roamingowa regulowaną, o której mowa w szczególności w art. 6a tego rozporządzenia, niezależnie od tego, czy owi klienci dokonali wcześniej wyboru taryfy roamingowej regulowanej, czy też taryfy innej niż taryfa roamingowa regulowana, chyba że

przed upływem terminu 15 czerwca 2017 r. klienci ci wyraźnie oświadczyli, że wybierają korzystanie z takiej innej taryfy, zgodnie z procedurą przewidzianą w tym względzie w art. 6e ust. 3 akapit pierwszy tego rozporządzenia.

Podpisy